

In memoriam **Marek Cabanowski (25.03.1935 — 19.01.2006)**

W dniu 19 stycznia 2006 roku po długiej chorobie zmarł Marek Cabanowski.

Urodził się 25 marca 1935 r. w Grodzisku Mazowieckim. Był znawcą i miłośnikiem jazzu, współzałożycielem Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego; przez wiele lat kierował wydawnictwem „Poljazz” działającym pod egidą tego stowarzyszenia. Jazzowi poświęcił też pierwszą ze swoich książek, napisaną w latach 70. wspólnie z Henrykiem Cholińskim.

Jako zapalony podróżnik odbył sto kilkadziesiąt podróży zagranicznych do najodleglejszych zakątków świata w 45 krajach, ze szczególnym umiłowaniem Azji. W ramach podróży na zlecenie UNESCO dokonał nagrań muzyki etnicznej *incrudo* na Filipinach oraz w Indonezji (Jawa, Bali). Wykonane przez niego fotografie były prezentowane na kilku wystawach, w tym w Ambasadzie RP w Chinach.

Chociaż tak wiele podróżował, ukochał ojczystą Ziemię Grodziską i swoje rodzinne miasto, których był kronikarzem. W latach 80. przyczynił się do reaktywowania Towarzystwa Przyjaciół Grodziska. Grodzisku i Ziemi Grodzkiej poświęcił wiele książek: *Mój Grodzisk — opowieść o kościołach, Domy i ludzie* — dwa tomy, *Grodziszczanie* — cztery tomy, *Wierni Ziemi Grodzkiej* — cztery zeszyty wydane w latach 2001-2005. Swoje felietony, publikowane w piśmie „Moje Miasteczko”, wydał jako dwa tomy *Polityków*. Swojemu miastu służył też jako działacz społeczny, radny I, II i III kadencji samorządu grodzkiego, z czego przez dwie kadencje pełnił funkcję przewodniczącego Rady Miejskiej.

Widocznie zapisane było w gwiazdach, że urodzony 25 marca, w dniu Ogłoszenia Niepodległości Białoruskiej Republiki Ludowej, autor zapisze się także w historiografii Białorusi. Uczynił to książką *Zapomniany bohater. General Stanisław Bułak Bałachowicz*, wydaną w 1993 r. w Warszawie przez P. W. „Mikromax”. Postacią Generała zainteresował się poprzez pasję kolekcjonerską. Zbierał ordery i odznaczenia wojskowe i trafił mu do rąk Krzyż oddziałów gen. Bułak-Bałachowicza. Krzyż tak go zaintrygował, że po długich badaniach, poszukiwaniach, studiach i dotarciu do rodziny Generała powstała książka. W ten sposób Marek Cabanowski przywrócił szerokiej publiczności postać tego niezwyklego żołnierza, bohatera walk o niepodległość Estonii, Polski i Ukrainy i, przede wszystkim, Białorusi. Po kilku latach ukazało się drugie, poprawione wydanie książki, która wciąż pozostaje jedynym opracowaniem poświęconym Naczelnikowi Państwa Białoruskiego.